

Remeis ambientals

NATURA URBANA. Els problemes ambientals globals sembla que no tenen remei. Els diferents compromisos sobre l'emergència climàtica o la biodiversitat, signats per uns quants països, no s'han mantingut gaire temps. Hi ha una manca de compromís que pot atribuir-se a cinc pautes socials i econòmiques de la humanitat.

Incendi de l'Anoia-Bages del juliol del 2016.

La primera d'aquestes pautes és el creixement dels riscos ambientals sense precedents en la història humana: increment de les temperatures, menys pluges, més incendis... I que només són evidents per a alguns humans, els de les darreres generacions. Pocs coneixen els perills a què estem exposats. Una segona pauta és l'increment de la incertesa a causa de la complexitat dels problemes científics als quals ens enfrontem.

Cal afegir que la complexitat no és només científica, també és social. Una tercera pauta: els problemes ambientals són globals i les polítiques són locals, fet que impedeix una coordinació dirigida a uns objectius clars i globals. Els problemes ambientals locals sembla que no tenen res a veure amb els globals. Però, de fet, la relació és absoluta i els polítics no arriben a entreveure-la. Una altra pauta és la visió a curt termini dels polítics i de molts ciutadans. Els polítics no hi veuen més enllà de la propera convocatòria electoral i la majoria de gent no hi veu més enllà del següent sou. Això impedeix plantejar-se grans polítiques a més de quatre anys vista. I finalment, la darrera pauta és el posicionament de moltes empreses. Aquestes tenen interessos molt clars: seguir amb el model vigent, el més rendible, el capitalista. Un model que suposa continuar cremant combustibles fòssils.

Podem contrariar aquestes pautes? Hi ha dos remeis: el primer és comunicar ciència objectiva a l'esfera pública. Als polítics, sobretot, i als ciutadans. No obstant això, part del problema no és només entendre la ciència amagada en els processos naturals globals i complexos, sinó comunicar els fets i problemes socials relacionats amb el malviure d'algunes societats per raons de manca d'equitat i de bona gestió socioambiental. El segon remei és empoderar la ciutadania perquè gestionen responsablement el planeta, el seu poble o ciutat. El poder el tenim el ciutadans amb cada acte de consum. Quan comprem estem atorgant-lo a certes empreses, a certs monopolis, a certes oligarquies econòmiques. També el tenim quan votem, per això cal fer-ho críticament. Molts polítics defensen models de societat caducats i tancats, i pocs defensen models de societats més obertes, sostenibles, ecològiques i interdependents.